

Immigrants a l'escola

Les millors polítiques envers l'emigració són les que conjuguen el verb previndre. El dret a l'educació és, quan es realitza, l'instrument més potent d'integració i socialització en un nou espai vital. Amb aquest objectiu, les autoritats i els ciutadans hem d'actuar, si més no, en tres plans. Abans que res, proporcionar unes condicions de vida dignes i practicar una igualtat de dret i de fet entre la població immigrant i l'autòctona. Al servei d'aquesta igualtat han d'estar els centres públics i els privats concertats. En segon lloc, tota la comunitat escolar s'ha de comprometre explícitament amb els valors de la convivència. I, finalment, ja estaria bé que allò que s'aprèn i que s'ensenya contemple una pluralitat de maneres de veure el món. Però sols una actuació concertada entre l'Administració educativa, de benestar social i municipal, permetria l'eficàcia del que ha de ser un esforç extraordinari per redreçar una situació que ens ha desbordat. Així que ja està bé de discursos formals i polèmiques artificioses: s'ha d'emprar els emigrants perquè són habitants de les nostres ciutats i, com a tals, tenen dret a un lloc escolar. La primera actuació en el marc educatiu ha de procurar una recepció adequada a la població: ens cal poder establir comunicació sempre que no hi ha una llengua comuna; i el professorat precisa d'un diagnòstic previ que oriente l'ensenyament-aprenentatge. Tan segur com que cal tenir una estratègia metodològica per al centre (projecte educatiu) i per a l'aula (el que cal aprendre) és que no hi ha ni un sol paper fet al respecte. Però hem d'aprofitar l'experiència d'altres. El que si sabem sobradament és que, al costat de l'aula, es fa necessari un menjador escolar. Aprenere amb la panxa plena i aprendre en un lloc segur i agradable quan els pares i mares hi són a la feina és indispensable. El menjador és també un espai educatiu, de coneixement i de re-coneixement de la cultura de l'entorn. El Govern s'ha d'espavilar: a concertar amb altres països que hi vinga professorat nadiu de suport; a conveniar amb les escoles d'idiomes els serveis d'interprets i traductors; a formar un professorat que no en sap, d'aquests nous problemes; a proporcionar assessorament i suport legal, social i psicopedagògic als centres educatius. Fins ara no s'hi ha fet res. I estem parlant de persones.

TOTES I TOTS

Ell no volia

Xelo García Murillo

En efecte: ell no volia. No volia aparèixer ni que el veiérem, ni res per l'estil. No sabíem què passava, però tampoc ens preocupava massa perquè nosaltres estàvem entretingudes amb la seua germaneta bessona i amb sa mare, que ens explicava com li havia fet aquell vestit de fallera tan bonic, com havia brodat la mantellina i el davantal, i com havia confeccionat els flocs del xal. Tot era preciós, sobretot la satisfacció materna pel resultat del treball: "Què rebònica està la meua filla".

La família havia d'anar a la presentació de la falla i a nosaltres, com a bons veïns, ens feia partícips de la seua obra i del moment tan important que la fita representava per a ells. Però el xiquet tardava... Els pares l'havien cridat unes quantes vegades. Però Lluïset encara estava al pis de dalt. La mare ja ens ho havia explicat tot i nosaltres, ma mare, les meues nebodes i jo mateix, li havíem dit a la porta de casa que la xiqueta estava repreciosa amb aquell vestit. El pare, nerviós i preocupat pel retard de Lluïset, començà a fer crits amenaçadors: "Si no baixes de seguida, et quedaràs tancat i no vindràs a la presentació! Avui

entrarem a casa confiant que el veïnat resolguera el problema. Per això no vam veure Lluïset amb el vestit que li havia cosit sa mare. Vaig suposar que lluiria uns sargüells, motiu pel qual no suportava que alguna persona poguera confondre aquella prenda amb la faldilla pròpia de les xiquetes.

Amb una escena tan còmica com aquella -les quatre ens vam riure una bona estona comentant-ho-, em vaig calfar el cap relacionant-la amb d'altres situacions semblants a l'aula. Els xiquets no solen suportar -a voltes responen de manera agressiva- que, per una confusió, els anomenen en femení i els atribueixen el nom d'una xiqueta. És com si els ofengueres, com si els insultares de la pitjor forma.

De dueix que aquests moments il·lustren la intuïció dels xiquets

X.G.

mateix el done de baixa a la falla!". Però Lluïset no baixava.

Passà encara un temps fins que tots vam sentir la seua veueta tremolosa argumentar que no baixava perquè no volia eixir vestit de xiqueta. En eixe moment, nosaltres, com a bones veïnes, ens vam acomiadar del conflicte familiar al temps que els desitjàvem molta felicitat. Vam tancar la porta i

menuts, com aprenen l'atribució que la societat fa al fet de ser home o dona. Com Lluïset, ells responen de manera innocent i sense miraments a una situació que, formalment, està resolta als codis legals. I és que la igualtat està a la llei, però encara és un principi que dista molt de ser assumit realment per la gent, també la més menuda.

Alliolí
QUADERNS DE L'ENSENYAMENT DEL PAÍS VALENCIÀ

ÈPOCA IV - N.º 153. Febrer 2001

SINDICAT DE TREBALLADORS I TREBALLADORES
DE L'ENSENYAMENT DEL PAÍS VALENCIÀ.
INTERSINDICAL VALENCIANA (STEPV-I)

Director: VICENT ESTEVE

Consell de Redacció: JOAN BLANCO, JORDI BOLLUDA, RAFA MIRALLES

Cap de Redacció: RAFA MIRALLES

Redacció: JOSEP ARANDA, CARMEN BERRUEZO, JOAN PAU CIMARRÒ,

ONOFRE ESPINÓS, J. LL. GONZÁLEZ MESEGUER, JAUME LLOPIS,

ALEJANDRO MARTÍNEZ, VICENT MAURI, ANTONIO NÁCLE

Disseny i diagramació:

JORDI BOLLUDA, RAFA MIRALLES

Fotografies: XELO GARCÍA, MANOLO CEBANILLAS, JORDI BOLLUDA

Revisió lingüística: JOSE OROZCO

ALL I OLI no assumeix necessàriament els criteris i opinions continguts en els treballs dels seus col·laboradors.

Administració, Redacció i Publicitat: Juan de Mena, 14, baix,
46008 València. Tel. 963919147. Fax: 963924334

correu-e: alliolli.stepv@intersindical.org

http://www.intersindical.org/stepv

Imprimitx: Bronte Graf, S. L.

Cullerers, 18. Alaquàs. Tel. 961515017

Tiratge: 12.000 exemplars

ISSN 1576-0197

Dipòsit Legal: V-1.454-1981

Franqueig Concertat 46/075

Alacant: Glorieta P. Vicente Mogica, 5-12. 03005 Alacant. Tel. 965985165.

Alicante: Jordi de Sant Jordi, 16-B. 03804 Alcoi. Tel. 965523151.

Alicante: Avgda. Luis Suñer, 28-41, p. 16. 46600 Altra. Tel. 962400221.

Castelló: Marqués de Valverde, 8. 12003 Castelló. Tel. 964290994.

Candia: Sant Pasqual, 13 - 1ª dia. 46700 Gandia. Tel-Fax: 962950754

València: Juan de Mena, 14. 46008 València. Tel. 963919147.

Xàtiva: Vicente Boix, 2, 3r, p. 5. 46800 Xàtiva. Tel. 962283067.

TRIBUNA LLIURE

Edita comença a parlar

Cristina Lucendo

Hui, divendres 2 de febrer, hem celebrat a l'escola 9 d'Octubre, d'Alcàsser, el Dia de la Pau. Ha sigut un acte simbòlic però molt emotiu; cadascun dels xiquets i xiquetes de l'escola ha fet un ninotet, el famós mariscallet, i amb tots ells hem construït un gran mural.

De vesprada, totes les classes hem eixit al pati. Els més majors han fet una dansa; seguidament, s'ha llegit un manifest per la pau i a favor de la tolerància i la germanor entre pobles. S'ha llegit en quatre idiomes: lituà, àrab, castellà i valencià. Són els quatre idiomes dels alumnes que, juntament amb els mestres i el personal no docent, convivim a diari en la nostra escola. D'entre l'alumnat hi ha un xicotet percentatge d'origen marroquí, a més d'una xiqueta lituana.

També s'ha llegit les dues úniques cartes de xiquets bosnis que han contestat les que envíem nosaltres l'any passat, juntament als paquets de menjar, material escolar i productes d'higiene. En les seues cartes ens contenen les terribles experiències que han patit i pateixen durant i després de la guerra, i ens donen les gràcies perquè les cartes els han aportat una mica d'esperança i d'ànims per tirar endavant. Seguidament, com a clenda de l'acte, tots i totes agafats

de la mà, hem entonat la cançó "Tots els xiquets del món".

Llevat de xicotets conflictes, que es donarien en qualsevol cas, la convivència en l'escola és pacífica i hi ha un bon ambient d'acollida cap als xiquets i xiquetes immigrants que s'han integrat amb nosaltres. En la meua classe -sóc mestra d'Infantil de 4 anys- hi ha 13 alumnes d'Alcàsser, una xiqueta marroquina -Amina-, incorporada en març de l'any passat -i una altra alumna lituana, Edita, que ha començat la seua escolarització aquest curs.

El període d'adaptació d'Edita ha sigut molt difícil. No parlava, no es relacionava amb els altres xiquets i xiquetes de classe, ens enteníem sobretot per gestos. Jo li parlava, però ella es negava fins i tot a intentar-ho: tancava la boca. No responia amb un "bon dia" en passar llista, una de les primeres activitats en la classe d'Infantil.

Tornàrem de vacances de Nadal fins que un dia Edita ve i em diu: "Cristina, Néstor li ha pegat a Maria José". Em vaig quedar mirant-la i ella em va abraçar, al temps que em van caure unes llàgrimes d'emoció. Ha passat un mes des d'eixa data i Edita progressa dia a dia parlant amb mi i amb els altres xiquets i xiquetes, les mestres i la conserge de l'escola.

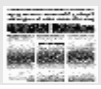
La seua actitud en classe, el seu

comportament i els seus ulls em diuen que per fi és feliç entre nosaltres, que ens estima i que sap que tots i totes l'estimem.

Tanmateix, quan lliges el diari o mires la televisió, te n'adones del greu problema de la immigració; de com les persones es juguen la vida per tal d'arribar a un altre país buscant treball i una vida més digna; de com creixen màfies al voltant del col·lectiu dels "sense papers". Aleshores et plantejges si en l'escola fem realment el que la societat ens demana. Nosaltres creiem en el fet multicultural, l'experimentem dia a dia a la classe i comprovem que és possible viure'l. Precisament açò és el que està aprenent de veritat el nostre alumnat, a conjuir, ser més tolerant, respectuós i humà.

Les àrees transversals, la multiculturalitat, la tolerància... Quin sentit té que treballam aquests continguts a l'escola quan veiem que la societat que ens envolta és una altra ben diferent? De vegades, l'ofici de mestre és bastant complicat, perquè la vida no només és l'escola, les quatre parets on passem la jornada i on compartim tantes vivències amb les criatures; on intentem ensenyar la tolerància entre les persones, el respecte mutu, compartir, etc. La realitat del carrer, en aquest com en altres aspectes, és ben diferent.

Hem llegit

A P E U D ' A U L A

Si vols millorar l'escola privada, inverteix en la pública

Espanya, acompanyada de Turquia i Portugal, es troba entre els països de l'OCDE que menys gasta en infraestructura educativa, però, en canvi, es troba també entre els països de la UE que més diners públics dediquem a l'ensenyament privat [...].

L'escola privada està sortint beneficiada de les polítiques que retallen les inversions en la xarxa pública [...]. Així les coses, probablement la seqüència podria expressar-se de la manera següent: l'escola pública, mancada de dotació i atenció, deixa cada vegada espais més amples a l'escola privada; i l'escola privada, sobretot quan bona part dels seus fons són de procedència pública, no s'hi ha d'esforçar gaire per oferir un plus en relació amb l'escola pública [...].

Cal capgirar la dinàmica. No es tracta tant de redistribuir el pastís educatiu, sinó de fer-lo més bo per a tothom, i això, tant per mandat constitucional com per exigències del propi pluralisme educatiu, s'ha de fer fonamentalment configurant una bona escola pública a l'abast de tothom [...]. La manca d'atenció cap a l'escola pública no només perjudica els nens i les nenes que hi són escolaritzats, sinó que, de retruc, perjudica el conjunt de l'alumnat.

Ramon Plandiura, Guix, desembre 2000.

Itineraris per als sentits

Carme Miquel

Mentre escric aquestes ratlles, a moltes comarques del secà valencià, els ametllers han florit. És la primera florida del segle i del mil·lenni. És la màgica cita anual que cada hivern escampa un esclat de bellesa per terres planes i per les falades arrecerades de les muntanyes.

No sé si alguna escola deu haver inclòs un itinerari pels camps d'ametllers florits entre les activitats de Coneixement del Medi programades. En qualsevol cas, jo ho suggeresc. Ho sugge-

resc com una activitat de Socials i Naturals, sí, però sobretot com una activitat d'educació dels sentits, com a desenvolupament de la capacitat de percepció, com a possibilitat de gaudi estètic i com emanació de sensibilitats.

Perquè les flors són com molts esgüits blancs i de color rosa -uns més clars i altres més obscurs- enganxats a les branquetes dels arbres i fan olor a mel. I els camps són com grans taques blanquinoses pintades en el paisatge.

Sovint, el brunzir de les abelles és la musiqueta monòtona que acompanya el pas de qui passeja entre els ametllers, i és possible que, entretant, el ravanell o l'agret enfonsats en la terra aspra facen cosquerelles als turmells del passejant si és que no els duu molt coberts.

El ventet suau, a més d'acaronar-nos el rostre, farà que s'hi desprenguen els febles pètals,

que, en caure, semblarà que neven fulletes de flor i el terra es cobrirà progressivament d'una clara catifa acolorida de rosa. Tal vegada aquest espectacle puga contemplar-se tenint com a fons una rogenca i tèbia posta de Sol, o el cel grisós ple de núvols canviants d'un capvespre humit. En les comarques de La Marina, alguns camps d'ametllers poden estar emmarcats per la ratlla blava de l'horitzó de la mar.

En fi. Si ens plantejarem el desenvolupament dels sentits i la percepció, la capacitat de gaudi estètic i la sensibilitat són elements objecte de l'educació, els itineraris entre camps d'ametllers en flor en són un mitjà excel·lent. Perquè constitueixen un màgic espectacle efímer que ens regala cada any la natura valenciana. Perquè aporta visions i sensacions suggeridores. Perquè fa que les pells i els ulls s'amenen de bellesa.

TEATRES DE L'ESCOLA

Neoliberalisme

Jaume Martínez Bonafé

La idea és, en essència, elemental: atacar apassionadament qualsevol limitació dels mecanismes del mercat per part de l'Estat, denunciada com una amenaça letal a la llibertat, no sols econòmica, sinó també política. És una idea teòrica de Hayeck, de Friedman, de Popper, de Lippman o de Salvador de Madariaga. I no sols se la van creure Margaret Thatcher, Reagan i Kohl. També Mitterrand, i González, i Soares, i Craxi, i Papandreu. Monetarisme, contenció de les despeses socials, restauració d'una taxa "natural" d'atur, fragmentació sindical, reducció d'impostos sobre els guanys més alts, abolició dels controls financers, privatitzacions que comencen per les indústries bàsiques, com l'electricitat, el petroli, l'aigua i la llum..., i com sap molt bé el moviment obrer anglès, s'aixafen i rebenten qualsevol intent de vaga (clar que, d'això, a casa nostra els mestres en actuï en 1987 també en saben prou).

Més d'un parell de dècades d'hegemonia neoliberal donen per a un inventari terrible de les malifetes d'aquesta forma de capitalisme. És, d'altra banda, una estratègia mundial que guanya terreny a Latinoamèrica -on Pinochet va estar pioner-, i a l'Índia, i a Xina. A Xile primer, posteriorment a Argentina i ara a Brasil, l'accelerament de les privatitzacions es precipita amb la mateixa força que les impressionants catarates d'Iguazú, que a hores d'ara no sé si les haurà comprat ja Telefónica -bo, qui sí ha comprat ja és Benetton: mitja Patagònia-. A Austràlia, l'ofensiva de la New Right iniciada a finals dels 80 ha continuat fins ara mateix, i pel que conta l'amic Stephen Kemmis, ha

quedat absolutament desmantellada tota la política educativa socialdemocrata iniciada en els anys 70.

Potser quan entrem per la porta de l'escola, ens reunim al claustre de professors o treballam a la classe, ens diem moltes vegades "no m'interessa la política". Però la política sí que s'interessa per nosaltres. La política impregna tots els espais de la vida social, fins i tot aquell raconet literari de la classe de 3r. L'hegemonia, estimat amic, estimada amiga, no s'oblida de tu. Segurament, és per això que alguns diem: "No m'interessa la política".

Un dia cridaran a la porta de l'escola i ens diran: "...tampoco podemos ignorar la realidad del mercado o considerar irrelevantes los resultados conseguidos por un centro. Mientras exista un mayor o menor grado de satisfacción con el servicio educativo ofrecido por los centros podremos hablar de calidad; mientras los centros ganen o pierdan alumnos existirá el mercado, y mientras los resultados académicos midan una realización educativa habrá que analizarlos (...). Si bien es verdad que la calidad surgió en el ámbito de la empresa privada, también lo es que cada vez son más los servicios públicos que la incorporan a su gestión, especialmente en educación, y es lógico porque los servicios públicos son de todos y sus objetivos se orientan al bien general, etc. etc.". Ho he llegit al llibre "Transformar la educación en un contrato de calidad", prologat per Álvaro Marchesi, aquell que va estar secretari d'Estat d'Educació amb un govern PSOE. El llibre, clar, s'autoproclama contra el neoliberalisme en educació. Pura estratègia emmascaradora del "sistema", que diria Galeano. No sé quan arribaran, i ja no arribaran de nit, com cantava Raimon. El cantant de Xàtiva sí conta que parlava amb els companys mentre esperaven escoltar el soroll de l'ascensor parant al seu pis. Quan truquen a la porta de la nostra escola, ¿de què ens agafaran parlant?

TEMPS DE CAMPUS

Exàmens

Rafael Xambó

Arribats a febrer, s'acaba el semestre, els campus universitaris prenen un ritme d'aflluència intermitent, en què es nota molt els dies que van carregats d'exàmens per les glopades de gent amunt i avall. Ha canviat la referència del que significa febrer en l'àmbit universitari. Fins a la reforma contrareformada dels plans d'estudi, febrer era el temps de la convocatòria extraordinària per als qui portaven matèries pendents del curs o cursos anteriors. Era, per tant, un temps breu d'exàmens poc concorreguts. L'activitat normal del curs a penes es deturava. Per als qui podien acabar els estudis en aquesta convocatòria extraordinària, podia arribar a ser un moment d'esplendor; acabar per fi.

Ara, en canvi, a tota la Universitat es deturen les classes durant tres setmanes, les biblioteques s'omplien de jove-nalla inquieta que aprofita fins l'últim moment, i sovintegen els rostres anguiats, mal dormits i patidors de les proves olímpiques a què se sotmeten. Potser és la cosa que menys ha canviat, malgrat les tones de tinta que s'han vessat per allò de la renovació pedagò-

gica i l'avaluació contínua. Es tracta d'exàmens finals, la no superació dels quals porta directament a la convocatòria de setembre. És a dir, qui suspèn ha d'esperar nou mesos per tornar a provar. Nou mesos; tota una barbaritat pedagògica que dona temps a esborrar del cap el poc que es poguera haver digerit. Temps en què s'hauran d'afrontar altres matèries i altres exàmens. Fragmentació del coneixement en dosis semestrals altament polvoritzades.

L'examen com a darrer acte pedagògic, del qual s'ha d'aprendre alguna cosa més que la capacitat de resistència a les situacions d'estrés, no funciona. I ho dic jo, que porte set triennis examinant. Crec que funcionava millor la cosa quan es feien parcials eliminatòris de matèria, els finals eren a juny i l'estiu servia per descansar o reparar per a setembre. També és veritat que avaluar per treballs dona molta faena al professorat i és un niu d'oportunitat estudiantil i d'intents de vendre motos trucades.

Així les coses, tot canvia i res canvia. S'hi manté la tafureria d'alguns estudiants. Es multipliquen els exàmens oficials perquè es fragmenten les matèries. El currículum esdevé un trencaclosques i els alumnes continuen acudint nerviosos, amb les mans suades, la son penjant i l'esperança de lliurar-se per sempre d'un grapat d'apunts i algun que altre manual. Poques novetats doncs, després de tanta reforma.

JORNADA DE SECUNDÀRIA:
TRACTAMENT EDUCATIU DE LA DIVERSITAT

Data prevista: 31 març de 2001
Informació: seus de l'STEPV i pàgina Web
www.intersindical.org